UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI" CLUJ-NAPOCĂ FACULTATEA DE FIZICA

Dezvoltarea unui modul de multiplicare a sensibilității pentru îmbunătățirea măsurătorilor efectuate cu microbalanța cu cuarz

Rezumatul tezei

Coordonator ştiințific

Prof. Univ. Dr. Simon Simion

Student doctorand

Silaghi Andreea

Cuvinte cheie: QCM, Sensitivity Multiplication, Allan Variance, Median Absolute Deviation

Continut

Introducere	3
1. Modulul de multiplicare a sensibilitatii – descrierea schemei si a modului de operare	5
 2. Masurarea modificarii de frecventa si determinarea metodei potrivite pentru valida capacitatiilor modulului de multiplicare a sensibilitatii	rea 6 7 7
3. Masuratori de validare si intrgrarea experimentala a modulului de multiplicare a	0
sensibilitatii	9
3.1 Concepte folosite pentru implementare	9
3.2. Montajul experimental	10
3.2.1 Elementele montajului experimental	11
3.2.1.1 Rezonatorul de cristal de cuarz (151225-10) si	10
2.2.1.2 Calula da auragene OCM	12
3.2.1.2 Celula de curgere QCM	13
3.2.1.5 Mixer, intrui trece-jos si ajustarea impedantei	13
2.2.1.4. Standardur atomic de frecventa cu fubidiu FE 5080A	13
2.2.1.5. Dispozitivele de lliasulate HF-5510D	10
3.2.1.6 I Controlerul declansabil USB - GPIB	17
3 3 Deviatia Mediana Absoluta	17
3 3 1 Masuratori in aer	17
3.3.2 Masuratori in ana	23
3 3 3 Masuratori in solutie zahar-ana	26
3.3.4 Concluzii asupra deviatiei mediane absolute	29
3.4 Diagrama masuratorilor deviatiei Allan	29
3.4.1. Concluzii asupra masuratorilor de deviatie Allan	
3.5. Concluzii asupra masuratorilor de validare	
3.6 Includerea modulului de multiplicare a sensibilitatii intr-un n	nontai
experimental tipic	33
· ·	

Introducere

In dorinta noastra de a intelege mai bine mediul care ne inconjoare, de la inceputurile civilizatiei, am fost nevoiti sa creem instrumente pentru a ne imbunatatii abilitatiile si a compensa lipsa noastra de simturi. Instrumentele noastre au devenit din ce in ce mai complexe si rafinate, permitandu-ne sa obtinem cunostiinte noi si astfel sa creem noi instrumente care sa serveasca scopurilor noastre. Putin s-a schimbat in eforturile noastre neobosite de a invata cum sa folosim fiecare aspect al mediului in avantajul nostru.

Dispozitivele de detectare sunt o categoarie aparte de instrumente. Sezori avansati au abilitatea de a percepe lucruri care noua ne scapa si prin intefatare adecvata aceasta informatie este transformata in date pe care le putem procesa. Astfel ne permit sa obtinem informatii asupra unor aspecte di mediul nostru de care nu suntem echipati in mod natural sa fim constienti. Acesta a permis progrese mari in special in domeniile technologice si medicale. Totusi, daca ne uitam bine in jur, este evident ca in putine aspecte ale vietii noastre lipsesc imbunatatiri aduse de dispositive cu senzori. Si daca un asemenea aspect poate fi constatat, este deosebit de probabil ca undeva un grup de cercetatori se straduie sa schimbe acest lucru.

Oscilatoarele cu cristal de cuarz au devenit unul din cele mai des intalnite dispositive in domeniul tehnologic. Acestea prezinta o serie de avantaje, printre care precizie, cost si usurinta de utilizare sunt cele mai appreciate.Orice aplicatie ce necesita coordonare precisa in timp, de la aplicatii cu microcontrolere pana la transferuri bancare sunt conduse folosind una dintre formele oscilatorului cu cristal.

Ca si dispositive de detectare, se regasesc cel mai des in laboratoare, unde sunt utilizate ca si sezori de unde acustice. Unul dintre cele mai des utilizate dispositive este microbalanta cu cuarz (QCM). Acest dispozitiv si-a demonstrate fezabilitatea ca si dispozitiv de detectare cu un numar larg de aplicatii in domenii diverse.

Subiectul acestei teze este dezvoltarea, modul de operare si rezultatele unei solutii propuse pentru multiplicarea sensibilitatii miccrobalantei cu cuarz. Solutiile de constructie sunt justificate in contextual optiunilor existente si inovatia abordarii este atat demonstrata cat si examinata experimental.

Cand se lucreaza in domeniul masuratorilor de inalta precizie, constructia dispozitivului si aparatura experimentala trebuie alese cu mare grija. Pentru acest dispozitiv cele mai bune aparate si tehnologii existente au fost utilizate pentru a minimaliza orice interferente nedorite. Un numar mare de parametri poate influenta negativ rezultatele obtinute in urma masuratorilor. De aceea, orice interferenta posibila a fost evaluata cu grija si minimalizata pentru a obtine masuratori extrem de precise, care imbunatatesc calitatea datelor obtinute experimental.

Modulul multiplicare a sensibilitatii prezentat in aceasta teza este un dispozitiv brevetat (RO patent nr. 129483/30.05.2014) care mareste modificarea de frecventa a QCM-ului fara a schimba frecventa nominala a resonatorului de cristal de cuarz sau valoarea frecventei livrata aparatelor de masurare. Cu alte cuvinte, permite o citire mai precisa a modificarii de frecventa fara a afecta alti parametric ai sistemului. Montajul care include acest dispozitiv de mmultiplicare a sensibilitatii a fost experimental investigat sub conditii diverse de incarcare. Pentru a prezice cu acuratete capacitatile modulului de multiplicare a sensibilitatii a fost efectuata o analiza de deviatie Allan, folosind metoda heterodina. Masuratorile au fost efectuate in aer, in apa si in solutie de 50% zahar-apa pentru a-i investiga compotamentul in conditii diferite intalnite in sisteme QCM. Aceste analize confirma ca multiplicarea modificarii de frecventa este limitata de catre conditiile de incarcare ale cristalului de cuarz care afecteaza in mod direct factorul de calitate (Q) si stabilita tea oscilatorului. In ciuda problemelor cunoscute in ceea ce priveste masuratorile in lichide in sisteme QCM, modulul de multilplicare a sensibilitatii se comporta bine, oferind o accuratete de pana la sase ori mai mare in ceea ce priveste masuratoarea modificarii de frecventa [1].

1. Modulul de multiplicare a sensibilitatii – descrierea schemei si a modului de operare

Schema modulului de multiplicare a sensibilitatii, folosind un rezonator de cristal de cuarz de 10MHz poate fi vazuta in Fig. 1. Unda sinusoidala obtinuta de la oscilatorul QCM este trecuta printr-un amplificator dezvoltat in jurul tranzistorului 2N2369A pentru a creste amplitudinea semnalului. Circuitul de multiplicare contine doua multiplicatoare de ceas cu bucla de faza inchisa ICS511 (Integrated Device Technology, Inc.), un mixer digital bazat pe flip-flop-ul 74HC74 si un amplificator de nada joasa PLP-10.7+ (Mini-Circuits Inc.) precum si cateva componente pasive. Figura 2 arata modulul realizat practic.

Figura 1 Schema modulului de multiplicare a sensibilitatii

Figura 2: Modulul de multiplicare a sensibilitatii realizat practic

Modulul de multiplicare a sensibilitatii poate fi folosit pentru orice n, intr-un montaj n-1 in acord cu intrarile S1 si S0, dupa cum este prezentat in tabelul din figura 1, fara sa fie nevoie a ajusta alta valori ale circuitului. Testarea dispozitivului in toate combinatiile de multiplicare a rezultat in semnale precise si stabile de fiecare data.

2. Masurarea modificarii de frecventa si determinarea metodei potrivite pentru validarea capacitatiilor modulului de multiplicare a sensibilitatii

.Pentru a stabili validitatea dispozitivului prezentat au trebuit intocmite teste riguroase pentru a-I stabili capacitatile ca si multiplicator de frecventa. Cea mai buna metoda cunoscuta la ora actuala pentru stabilirea stabilitatii frecventei este metoda de calcul a deviatiei Allan. Dar inainte de a putea aplica orice calcul statistic, procesul de achizitie a datelor trebuie luat in considerare si evaluat pentru a stabili metoda potrivita pentru a obtine resultate precise pentru cazul de fata.

2.1 Alegerea metodei de frecventa heterodinara

Cand se lucreaza cu sisteme QCM, parametrul de maxima importanta este masurarea modificarii de frecventa. Aceasta trebuie obtinuta pe perioade lungi de timp fara atenuare a semnalului.

Pentru a determina calitatea modulului de multiplicare a sensibilitatii si pentru a determina stabilitatea montajului QCM obtinut, metoda de frecventa heterodinara a fost consideerata a implini toate necesitatiile. Aceasta ofera o buna acuratete si stabilitate a frecventei. Este de asemenea un montaj convenabil ca si prêt ceea ce il face mai usor de implementat.

2.2 Inserarea modulului de multiplicare a sensibilitatii in montajul QCM

Montajul clasic QCM este cel prezentat in Fig.3 (a) Acesta presupune un oscillator a carui modificari de frecventa sunt monitorizate cu ajutorul unui frecventmetru. Acest montaj este cel mai adesea folosit in aplicatii de masurare de masa din cauza siplicitatii si a eficientei sale.

Modulul de multiplicare a sensibilitatii, a carui principiu de operare este prezentat in Fig. 3 (b), ofera cateva avantaje in plus prin multiplicarea frecventei si trecerea semnalului printr-un mixer conectat la un oscillator de referinta deosebit de stabil si apoi printr-un filtru trece jos. Semnalul astfel obtinut are o rezollutie imbunatatita printr-un factor n.

Dispozitivul a fost gandit ca o unitate de post-procesare, inserata intre oscilatorul aflat sub observatie si frecventmetru (Fig. 3 (c)). Astfel este o aditie practica la montajul classic a sitemelor QCM, integrat cu usurinta pentru a creste modificarea de frecvante fara a modifica frecventa fundamentala de rezonanta a oscilatorului de cristal de cuarz sau valoarea frecventei nominale transmisa aparatului de masura.

Dupa ecuatia clasica a lui Sauerbrey [2] care prezinta relatia intre modificarea de frecventa si depozitia de masa:

$$\Delta f = \Delta f_m = -\frac{2f_0^2}{\sqrt{\rho_q \mu_q}} \frac{\Delta m}{A}$$

efectul modulului de multiplicare a sensibilitatii pentru cresterea frecventei fundamentale a rezonatorului din cristal de cuarz in comparative cu abordarea clasica este dat de:

$$f_{0n} = f_0 \sqrt{n}$$

unde n este factorul de multiplicare.

Unul dintre beneficiile majore a sistemului propus este pastrarea factorului de calitate (Q) a cristalelor de cuarz folosite la investigatii QCM clasice. Aceasta asigura in continuare o mai buna stabilitate a oscilatorului de cuarz prin faptul ca ofera o rezolutie mai ridicata la achizitia de date fara a fi necesara cresterea frecventei oscilatorului care ar oferi o serie de dezavantaje deoarece scaderea grosimii senzorului de cuarz ii afecteaza sensibilitatea si rezulta in date mai putin precise.

Fig. 3 (a) montaj QCM clasic; (b) principiul de operare a modulului de multiplicare a sensibilitatii (c) inserarea modulului de multiplicare a sensibilitatii ca si unitate de postprocesare

3. Masuratori de validare si intrgrarea experimentala a modulului de multiplicare a sensibilitatii

Dup ace s-a ales metoda potrivita de masurare pentru determinarea stabilitatii frecventei, intai, montajul experimental a fost construit iar fiecare element utilizat a fost ales cu grija. Analiza de deviatie Allan s-a aratat a fi o alegere evidenta deoarece este considerate a fi metoda standard pentru estimarea stabilitatii de frecventa. Dup ace montajul a fost construit si inainte de a se face calcule de deviatie Allan, o analiza de deviatie mediana a fost de asemenea aplicata pentru a obtine informatii asupra dispersiei statistice pentru a stabili exactitatea datelor obtinute.

3.1 Concepte folosite pentru implementare

Un studio de deviatie Allan a fost aplicat pentru a determina cea mai mica deviatie de frecventa care poate fi detectata in cazul modulului de multiplicare a sensibilitatii prezentat. In acest scop s-a folosit o variatie Allan cu m elemente. Variatia cu m elemente, dupa cum sugereaza si numele sau, este o masura a stabilitatii de frecventa care foloseste un sir finit de m elemente. Formula de deviatie Allan folosita pentru calcule este exprimata:

$$\sigma_{y}(m,\tau) = \sqrt{\frac{1}{2f_{0}(m-1)}\sum_{k}^{m-1} (\overline{f}_{k+1}(\tau) - \overline{f}_{k}(\tau))^{2}}$$

unde m este numarul de elemente folosite pentru a estima timpul mediu, τ este timpul de observar, f_0 este frecventa de refeerinta si $\overline{f}(\tau)$ reprezinta grupul de data proba achizitionate care permit caracterizarea stabilitatii oscilatorului in domeniul temporal [3].

Limita de detectie a oscilatorului (anume: cea mai mica deviatie de frecventa care poate fi detectata in prezenta fluctuatiilor de frecventa) este egala cu:

$$\Delta f(\sigma) = \sigma_v(\tau) f_0$$

Folosind relatia dintre limita de detectie si coeficientul de sensibilitate a unui resonator de cuarz cunoscuta ca si $k = -\frac{2.26 \cdot 10^{-6} f_0^{3/2}}{\sqrt{4\pi}} \frac{Hz}{\sqrt{\frac{g}{cm^3 poise}}}$ limita de rezolutie a

QCM-ului poate fi exprimata ca si $\Delta f(\sigma)/k$

3.2 Montajul experimental

Dupa cum am mentionat anterior, caracterizarea in domeniul temporal s-a realizat prim masurarea diracta a frecventei de rezonanta a QCM-ului folosind metoda frecventei heterodinate. Figura 4 arata o diagrama bloc a montajului experimental utilizat. Semnalul generat de oscilatorul QCM conectat la un cristal de cuarz de 10MHz este transmis modulului de multiplicare a sensibilitatii. De aici semnalul este transmis la un aparat de masura (HP-5316B) in starea in care se afla. Acelasi semnal este de asemenea transmis intr-un mixer (ZFM-2) Mixer impreuna cu semnalul unui standard atomic de frecventa cu rubidium (FE 5680A). Semnalul de la iesirea IF a mixerului este transmis printr-un filtru trece-jos iar apoi transmis unui alt aparat de masura (HP-5316B). Ambele aparate de masura sunt identice si ambele folosesc semnalul standardului atomic de frecventa cu rubidium ca si referinta. Acestea sunt in continuare conectate la un calculator printr-o interfata GPIB-USB.

Figure 4: Diagrama metodei de deviatie Allan heterodina folosita

3.2.1 Elementele montajului experimental

Echipamentele chieie a acestui montaj sunt standardul atomic de frecvanta cu rubidium de inalta calitate si aparatele de masurare folosite pentru a asigura o precizie inalta a rezultatelor obtinute. Rezolutia de masurare este crescuta de factorul de heterodinare (raportul intre frecventa data de oscillator fata de IF) iar precizia inalta cunoscuta a acestei metode este asigurata de stabilitatea oscilaorului de referinta.

Figura 5 prezinta montajul experimental de deviatie Allan bazat pe metoda de frecventa heterodinata si toate componentele sale. Rezolutia montajului prezentat este 100μ Hz pentru 1s gate time. Acest rezultat este asigurat de tehinca de masura reciproca implementata cu cele doua parate de masura HP-5316B si de stabilitatea referintei de frecventa cu rubidium.

Figure 5: Montaj experimental de deviatie Allan bazat pe metoda de frecventa heterodinata

3.2.1.1 Rezonatorul de cristal de cuarz (151225-10) si oscilatorul QCM-ului (ICMFG 35366-10)

Pentru scopurile acestui montaj un resonator de cristal de cuarz cu frecventa fundamentala de 10MHz (151225-10) produs de International Crystal Manufacturing Co., Inc. a fost selectat. Proprietatiile sale sunt o finisare chimica a suprafetei, electrode de aur (1000 A° Au) cu diametrul total de 0.538" si diametrul electrodelor de 0.201" [4].

Folosit in combinatie cu cristalul de cuarz a fost un oscillator (ICMFG 35366-10), de asemenea produs de International Crystal Manufacturing Co., Inc. Acesta este un circuit oscillator simplu care este folosit adesea si este gandit in special pentru a fi folosit la aplicatii in lichide [5].

3.2.1.2 Celula de curgere QCM

Pentru a efectua masuratori in lichid o celula de curgere QCM special construita este necesara. Dispozitivul ales pentru acest montaj a fost dezvoltat de ALS Co., Ltd. [6] ca o celula stabila si fiabila, potrivita pentru experimente atat in configuratie statica, cat si in mod dynamic de scurgere. Figura 6 arata celula de curgere folosita (model nr. 011121)

Figure 6: The used flow cell kit (model no. 011121)

Rezonatorul de cristal de cuarz a fost fixat intre inelele de silicon rotunde a celulei de scurgere (011121,

ALS Co., Ltd.) in configuratia sa statica. Masuratorile au fost efectuate in apa demineralizzata si in dolutie 50% zahar-apa. In ambele cazuri 500µl de lichid a fost adaugat celulei statice.

3.2.1.3 Mixer, filtrul trece-jos si ajustarea impedantei

Mixerul pasiv ZFM-2 (Mini-Circuits Inc.) +7dBm asigura acuratetea frecventei intermediare Figura joase. 7 arata schema electronica a acestui dispozitiv [7]. Este, precum ii sugereaza si numele construit din elemente passive si bazat pe o punte de diode si doua transformatoare. Acest montaj se

Figure 7: electrical schematic of the ZFM-2 passive mixer

numeste un modulator inelar (cunoscut si ca mixer dublu balansat cu inel de diode). Este un dispozitiv robust, folosit extensive in receptoare radio, telefoane mobile si sisteme de retea wireless. Pentru a extrage frecventa dorita in continuare un filtru trece-jos este necesar dupa iesire. Dispozitivul folosit in acest montaj este unul de inalta calitate cu pierderi reduse de conversie, izolare S-D buna (o cerinta stricta pentru metoda de frecventa heterodinata din moment ce rezultate gresite pot rezulta daca semnalele se interfereaza) si o latime de banda de la 1 la 1000 MHz [7].

La iesirea mixerului, un filtru trece-jos a fost inserat cu frecventa de taiere la 119 kHz si panta de cadere de - 3 dB and roll-off slope la 44,41 dB/decada. Acest dispozitiv este un filtru trece-jos cu cinci poli. El permite trecerea semnalelor su o frecventa mai joasa decat frecventa sa de taiere si atenueaza semnalele cu frecvente care sunt mai ridicate decat frecventa de taiere. Implementarea unui asemenea dispozitiv permite obtinerea unei forme mai unitare a semnalului prin filtrarea fluctuatiilor de termen scurt.

Figure 8: Filtru trece-jos in cutia sa conectat la mixerul pasiv ZFM-2

Dispozitivul folosit in acest montaj poate fi vazut in figura 8. Schema circuitului

implementat este prezentata in figura 9. Acest filtru trece-jos este un filtru Butterworth care a fost conceput pentru a avea un raspuns de frecventa cat de plat posibil in banda de trecere. Cateva topologii au fost dezvoltate. Cea aleasa in acest caz a fost asa-numita topologie Cauer care foloseste doar componente passive.

Un alt aspect important cand se doreste conceperea unui experiment de inalta performanta este potrivirea de impedanta. Aceasta presupune a lula in considerare opozitia unui sistem catre curgerea de energie de la o sursa. Modelul ales in acest caz este o retea pur rezistiva cunoscuta sub numele de attenuator π . Potrivirea impedantei (50 omi) in acest montaj experimental este asigurat de un atenuator π de- 3 dB inserat intre iesirea standardului de frecventa cu rubidium si intrarea mixerului LO (oscillator local) si de un

attenuator de -10 dB inserat intre iesirea modulului de multiplicare a sensibilitatii (sau a oscilatorului QCM) si intrarea RF a mixerului.

3.2.1.4. Standardul atomic de frecventa cu rubidiu FE 5680A

O referinta stabile este componenta chieie pentru a asigura o precizie excelenta a metodei frecventei heterodinate. De aceea, pentru acest montaj, s-a folosit un standard atomic de frecventa cu rubidium FE5680A produs de Frequency Electronics Inc.

Standardul atomic de frecventa cu rubidiu (FE-5680A, Frequency Electronics Inc.) folosit in acest montaj are o deviatie Allan de 1.4 x 10-11 $\sigma y(\tau)$ ($\tau = 1$ s) si o stabilitate pe termen lung de 2 x 10-11 drift/zi cu o stabilitate excellenta de temperatura [8].

Figura 10 prezinta o diagrama bloc functionala simplificata a dispozitivului FE-5680A. Standardul atomic de frecventa cu rubidiu folosit se foloseste de proprietatea de rezonanta atomica dintr-un Pachet Rubidium Physics pentru a controla frecventa de iesire a unui oscilator de cristal controlat prin voltaj (VCXO) de 50.255+ MHz printr-o bucla de fixare de frecventa (FLL). Blocurile sale functionale constau dintr-un generator RF, un amplificator de fixare si Pachetul Rubidium Physics.

Figure 10 diagrama bloc functionala simplificata a standardului atomic de frecventa FE-5680A.

Diferite standarde de frecventa cu rubidiu sunt disponibile cu frecvente de iesire diferite in functie de nevoile utiliatorului.Pentru montajul experimental preentat aici un dispozitiv a fost ales care produce o iesire stabila de 10MHz. Dispozitivul utilizat in montajul experimental este prezentat in figura 11. Este asezat intr-o carcasa de metal

alaturi de o sursa de curent de inalta calitate si o interfata pentru operarea in montajul dorit.

Figura 11: Standardul atomic de frecventa cu rubidiu FE 5680A folosit in montajul experimental

3.2.1.5. Dispozitivele de masurare HP-5316B

Aceste dispozitive se prezinta ca o legatura importanta intre montajul experimental, experimentator si dispozitivul de inregistrare a datelor. Frecventa este determinata prin compararea semnalului cu oscilatorul de baza temporala a dispozitivului de masurare. Standardul atomic de frecventa cu rubidiu folosit in acest scop a fost discutat inainte. Dispozitivele de masurare folosite in aceste experimente au fost doua dispozitive HB-5316B. Acestea sunt in general cunoscute pentru inalta calitate si precizie si apartin unei familii de dispozitive HP folosite adesea in montaje experimentale de inalta precizie. Ambele au fost riguros calibrate pentru a elimina orice surse de eroare cunoscute care ar putea fi induse prin proceduri experimentale neadecvate.

3.2.1.6 Interfata GPIB – USB

Ambele dispozitive de masurare au o interfata GPIB (General Purpose Interface Bus). Aceasta a fost dezvoltata de firma HP si a devenit un standard pentru echipamente de testare automate. Este un port electric paralel de 8 biti care prezinta saisprezece linii de semnal – opt folosite pentru transfer de date bi directional, trei pentru procedura de handshake si cinci pentru administrarea portului – plus opt linii de masa. Cunoscut ca si IEEE-488, acesta nu a fost dezvoltat in mod expre pentru a servi ca si interfata pentru calculaoare personale – aentia a fost asupra instrumentatiei. Totusi, GPIB poate fi conectat la portul USB a unui calculator personal daca se foloseste un convertor fizic si se implementeaza un program potrivit de comunicare.

3.2.1.6.1 Controlerul declansabil USB - GPIB

Pentru acest montaj experimental un controler declansabil USB-GPIB special a fost utilizat, care executa o secventa de comeenzi GPIB de fiecare data cand primeste o declansare din program. Figura 12 prezinta dispozitivul creat. Conecorul implementeaza o interfata GPIB IEEE 488.1prin software cu ajutoril liniilor externe I/O a unui microcontroller PIC18F2550 si are incorporata o interfata USB 2.0 ceea ce ajuta la reducerea atat a cosului cat si a complexitatii constructiei in timp ce permite integrarea unei serii de functii critice intr-un singur dispozitiv.

Figura 12: Interfata USB- GPIB folosita in montajul experimental. Vedere de sus (stanga) si vedere de jos (dreapta) cu conectorul GPIB

Una dintre grijile primare in crearea acestui dispozitiv a fost integrarea a cat de multe functii posibile intr-un singur dispozitiv care sa fie fiabil ca si cost. Pentru a obtine aceasta, un microcontroller PIC18F2550 a fost ales ca si inima sistemului din cauza nivelului sau inalt de integrare. Include memorie flash primara pentru stocarea de software, o interfata integrata USB 2.0 si porturi I/O (intrare/iesire). Acest microcontroler s-a prezentat a fi solutia ideala pentru a implementa functiile GPIB in software. Porturile I/O a microcontrolerului PIC18F2550 ii permit sa fie usor interfatat cu liniile de transmisie de semnal GPIB. Doua Led-uri sunt folosite pentru a arata starea interna a controlerului declansabil USB-GPIB. Figura 13 prezinta schema dispozitivului si componentele sale.

Prin omiterea expre de a se folosi un controler GPIB dedicat, dispozitivul nu doar reduce costurile dar si ofera o anumita protectie de investitie deoarece orice imbunatatiri a protocolului GPIB pot fi aplicate asupra sistemului sub forma unui update de software pentru a asigura o compatibilitate continua. De asemenea, implementarea software a versiunii de declansare a controlerului in acest dispozitiv imbunatateste viteza de transfer a datelor si a comenzilor..

Din moment ce semnalele interfetei GPIB necesita drivere de linie experne fata de microcontrollerul PIC18F2550 pentru a asigura compatibilitate cu standardul IEEE 488 doua transceivere comune Texas Instruments (SN75160 and SN75161) pot fi integrate in schema pentru a obtine cele mai bune rezultate. In versiunea de fata fara tansceivere (Figura 13) se recomanda utilizarea de cabluri GPIB scurte si maxim legarea a patru dispozitive pe port. Din moment ce aceste cerinte nu au fost prezentate de montajul experimental de fata, constructia folosita se potriveste cel mai bine necesitatilor care trebuiau indeplinite.

Figure 13: schema controllerul-ui USB-GPIB

3.3 Deviatia Mediana Absoluta (MAD)

Inainte de calculul de deviatie Allan, datele inregistrate au fost transpuse grafic cu valorile aberante folosind criterii 3x MAD si 5 x MAD (Median Absolute Deviation) pentru validarea statistica de dispersie. Aceste grafice arata cum se comporta sistemul in medii diferite, tipice pentru sisteme QCM. Mediile studiate au fost aer, apa si solutie 50% de apa-zahar pentru a testa functionalitatea dispozitivului intr-un mediu mai vascos, tipic aplicatiilor biologice. De fiecare data, 500µl de apa demineralizata sau solutie apa-zahar a fost adaugat celulei statice.

Valorile aberante sunt puncte observate care sunt distante de majoritatea masuratorilor. In cazul datelor de volum mare, asemenea valori sunt de asteptat si de aceea cand se stabileste calitatea unui dispozitiv cum este cazul de fata, trebuie selectionata o metoda computationala care nu produce rezultate eronate. Deviatie mediana absoluta este un asemenea instrument de calcul. Pentru aceste masuratori s-au luat toate masurile de precautie posibile pentru a asigura rezultate exacte. Masuratorile au fost efectuate in conditii de temperatura si umiditate constante fara surse de vibratie de orice fel in apropierea montajului experimental.

3.3.1 Masuratori in aer

Toate masuratorile au fost efectuate in aceleasi conditii de temperatura si umiditate pentru a asigura exactitatea rezultatelor. Temperatura a fost de 19.8 ⁰C iar umiditatea a fost 64%. Durata masuratorilor a fost de 1 minut in fiecare caz.

Figura 14 reprezinta deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) masurate cu un factor de multiplicare de 1. Deviatia este intre pragurile determinate si se intinde intre 0.2 si -0.2. Datorita faptului ca cristalul de cuarz utilizat in sisteme QCM functioneaza cel mai bine in aer, nu se discern valori aberante si MAD-ul are valori de limita mici.

Figura 15 reprezinta deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) masurate cu un factor de multiplicare de 6 (multiplicarea maxima care poate fi obtinuta cu modulul de multiplicare a sensibilitatii). Din moment ce in acest caz datele sunt expandate cu un factor de 6, este de asteptat ca MAD-ul sa ocupe un interval putin mai mare. In acest caz : 4 pana la -4.5. Si in acest caz deviatia este intre pragurile determinate si nu sunt prezente valori aberante. In timp ce volumul de date este crescut, incorporand date mai sensibile si susceptibile variatiilor, dispersia statistica dovedeste stabilitatea dispozitivului si exactitatea datelor obtinute.

Figura 14: Deviatia Allan si MAD, masurate in aer cu un factor de multiplicare de x1

Figura 15: Deviatia Allan si MAD, masurate in aer cu un factor de multiplicare de x6

3.3.2. Masuratori in apa

Din 1980, cand Kanazawa a demonstrat posibililitatea de a extinde masuratorile QCM in mediu lichid, cu conditia ca una dintre fetele senzorului de cuarz sa ramana expusa aerului, un numar mare de asemenea masuratori sunt efectuate in asemenea consitii. Masuratorile in mediu lichid sunt insa dispuse unui factor de amortizare mai mare decat masuratorile efectuate in aer.

Figura 16 prezinta deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) masurate in apa pura cu un factor de multiplicare de 1. Din nou, deviatia este este in interiorul pragurilor determinate iar deviatia se ininde intre 5 si -4. In timp ce se pot discerne valori aberante, acestea sunt prezente in cantitati reduse. Data fiind natura experimentului acestea sunt de asteptat dar ar fi cauza de griji numai daca ar fi prezente intr-un numar destul de mare cat sa influenteze calculul MAD si sa devieza curba obtinuta.

Deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) obinute in urma unui factor de multiplicare de 6 The Allan Deviation (above) and the corresponding MAD (below) taken with a multiplication factor of 6 (multiplicarea maxima care poate fi obtinuta cu modulul de multiplicare a sensibilitatii) sunt prezentate in Figura 17. MAD-ul se afla in intervalul 23 si -21. Acest lucru se datoreaza amortizarii cauzate de vasczitatea lichidului. Totusi MAD-ul este intre pragurile determinate iar cele cateva valori aberante prezente sunt neglijabile. Din nou, in conditiile date, cu un volum de date crescut si incorporand date mai sensibile si susceptibile de variatii, dispersia statistica dovedeste stabilitatea dispozitivului si fiabilitatea datelor obtinute.

Figura 16: Deviatia Allan si MAD, masurate in apa pura cu un factor de multiplicare de x1

Figura 17: Deviatia Allan si MAD, masurate in apa pura cu un factor de multiplicare de x6

3.3.3. Masuratori in solutie zahar-apa

Masuratorile efectuate cu ajutorul QCM in medii biologice exercita presiuni mari asupra senzorului de cristal de cuarz din cauze vascozitatii ridicate a mediului lichid necesar pentru efectuarea experimentelor. Pentru a simula aceste conditii o solutie de 50% zahar-apa a fost preparata, bazata pe zaher pur si apa demineralizata (0.22uS/cm).

In Figura 18 deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) sunt aratate cu un factor de mutiplicare de 1. Deviatia se afla in intervalul 30 si -30. Din nou, MAD-ul se afla intre pragurile determinate si nu sunt prezente valro aberante.

Masuratorile efectuate in solutie apa-zahar cu un factor de multiplicare de 6 sunt aratate in figura 19. Measurements performed in sugar-water solution with a multiplication factor of 6 are shown in Figure 19. Deviatia Allan (sus) si MAD-ul corespunzator (jos) prezinta stabilitate buna. In timp ce din nou, cresterea volumului de date si incorporarea de date susceptibile la variatii, MAD-ul ocupa un interval mai larg (180 pana la -100), pragurile determinate nu sunt depasite iar variatia statistica se prezinta relativ constant. Dispozitivul continua sa opereze in mod stabil si fiabil chiar si in circumstantele unui mediu lichid dens.

Figura 18: Deviatia Allan si MAD, masurate in solutie apa-zahar cu un factor de multiplicare de x1

Figura 19: Deviatia Allan si MAD, masurate in solutie apa-zahar cu un factor de multiplicare de x6

3.3.4. Concluzii asupra deviatiei mediane absolute

Toate mediile experimentale intalnite de obicei in masuratori QCM au fost studiate pentru a determina validarea dispersiei statistice. Aer, apa si o solutie de 50% apa-zahar au fost folosite ca si medii experimentale. Deviatia mediana absoluta a fos aleasa ca si metoda de calcul datorita faptului ca prezinta caracteristicile necesare de determinare a stabilitatii masuratorilor efectuate cu dispozitivul studiat.

Valori aberante pot fi observate in cantitati neglijabile iar in nici un caz acestea nu au fost prezente peste pragurile de X3 si X5 determinate. In timp ce rezultatele cele mai stabile au fost obtinute conform asteptarilor in aer, dispozitivul isi pastreaza stabilitatea chiar si in conditii lichide atat in apa cat si intr-un mediu cu vascozitate mai ridicata. In condiii lichide fenomenul de amorsare se comporta dupa asteptari atenuand rezonanta cristalului de cuarz. In special in acest caz modulul de multiplicare a sensibilitatii se arata a fi util pentru a obtine date de precizie mai inalta, dat fiind faptul ca mediul lichid este cel mai des intalnit in studiile efectuate la ora actuala cu dispozitivul QCM.

De fiecare data, deviatia Allan se prezinta ca avand valori staile. Aceasta demostreaza stabilitatea montajului si a modului sau de operare. MAD-ul ocupa un interval mai mare cu cat vascozitatea mediului creste dar ramane stabil in distributia sa.

Aceste masuratori demonstreaza ca dispersia statistica ramane stabila atat in aer cat si in mediu lichid. Astfel, datele achizitionate isi pastreaza precizia chiar si la multiplicarea maxima care poate fi obtinuta cu ajutorul modulului de multiplicare a sensibilitatii (6X). Achizitia de date este stabila si fiabila. Per total montajul se dovedeste a fi compus corect. Modulul de multiplicare a sensibilitatii se dovedeste a fi un dispozitiv fiabil, care isi serveste scopul dorit fara erori in timp ce ofera o achizitie de date imbunatatita.

3.4. Diagrama masuratorilor deviatiei Allan

Scopul principal al analizei de deviatie Allan a fost acela de a evalua efectul modulului de multiplicare a sensibilitatii atasat unui montaj QCM clasic si de a determina ce factor de multiplicare ar fi cel mai potrivit pentru mediile studiate. Scopul dispozitivului, bineinteles, este acela de a nu crea erori in montaj si de a multiplica semnalul fara distorsiuni pentru a obtine un factor de multiplicare cat mai inalt.

Ca si in cazul analizei MAD, masuratorile au fost efectuate pentru a valida capacitatile dispozitivului in trei medii diferite intalnite de obicei in experimente QCM. Masuratorile au fost efectuate in aer, in apa si intr-o solutie de 50% apa-zahar (preparate din zahar pur si solutie de 50% zahar-apa (0.22μ S/cm)). De fiecare data, 500µl de apa demineralizata sau solutie apa-zahar a fost adaugata celulei statice.

Figura 20 prezinta doua grafice – un set de masuratori efectuat in toate mediile studiate fara modulul de multiplicare a sensibilitatii (sus) si un set de masuratori efectuate dupa inserarea modulului in configurati (jos). Multiplicarea obtinuta cu modulul inserat in configuratie a fost de X6. Un drift de tip random walk este prezent in partea dreapta a graficelor in fiecare caz. Acesta este de asteptat datorita conditiilor in care rezonatoarele de cristal de cuarz opereaza in sisteme QCM. Din moment ce cristalul este expus la mediu, factorul sau de calitate scade si zgomot de tip random walk este astfel prezent in fiecare montaj QCM. Ceea ce este insa important este ca nu exista o diferenta semnificativa in acest sens intre masuratorile efectuate cu si cele efectuate fara modulul de multiplicare inserat in montaj. Aceasta indica pastrarea stabilitatii configuratiei.

Cel mai important aspect a acestor grafice este imbunatatirea rezolutiei si efectul acesteia asupra stabilitatii sistemului. Deviatia Allan minima intalnita de obicei in montaje QCM se afla in marja 10–6 pana la 10–8 $\sigma y(\tau)$ ($\tau = 1$ s). Aceasta limitare este impusa partial de limitarile montajului electronic. Dupa aplicarea factorului de multiplicare (n) a modulului de multiplicare a sensibilitatii, este important ca deviatia Allan sa fie mentinuta sub 10-7 $\sigma y(\tau)$ ($\tau = 1$ s). Acest lucru poate fi observat in al doilea grafic din figura 20. Aceste conditii raman indeplinite chiar si cu un factor de multiplicare de x6 in toate mediile analizate (aer, apa, solutie apa-zahar)

Figura 20: Deviatia Allan (a) montaj clasic, (b) dupa includerea modulului de multiplicare a sensibilitatii

3.4.1. Concluzii asupra masuratorilor de deviatie Allan

Comportamentul modulului de multiplicare a sensibilitatii, integrat intr-un montaj experimental clasic QCM, in timp ce diferenta de frecventa este ridicata de pana la sase ori, sa dovedit stabil si precis. Nu sunt prezenti factori suplimentari de zgomot in sistem si in timp ce datele sunt achizitionate cu precizie ridicata acestea raman nedistorsionate.

Chiar si cu o crestere a sensibilitatii, deviatia Allan minima necesara pentru a valida dispozitivul este nu doar indeplinita dar se prezinta in cadrul unor parametri departati de orice limite care ar putea pune la indoiala performanta dispozitivului in aplicatii cu conditii dificile.

3.5. Concluzii asupra masuratorilor de validare

Modulul de mutliplicare a sensibilitatii a fost dezvoltat pentru a fi utilizat in aplicatii QCM de viteza inalta [9-12] bazate pe convertoare de frecventa-voltaj, cu o rezolutie tipica de 1Hz, limitate de zgomotul de conversie sau bazate pe masurarea directa a frecventei cu 1s gate time, care sunt in general dezvoltate in jurul unor circuite integrate specifice pentru aplicatii (ASIC)[13], field programmable gate arrays (FPGA) [14] si/sau microcontrolere [15,16] pentru aplicatii portabile.

Un montaj experimental a fost realizat dupa modelul unui montaj ACM clasic pentru a teste capacitatile dispozitivului, a evalua efectul acestuia asupra montajului, a-I determina precizia si a demonstra fiabilitatea datelor. Experimentele au fost realizate in aer, apa si o solutie de 50% apa-zahar pentru a stabili proprietaiile dispozitivului in conditii de operare obisnuite pentru QCM. Sensibilitatea a fost inmultita pana la un factor de x6.

Analiza deviatiei mediane absolute (MAD) a fost realizata pentru validarea dispersiei statistice si a demonstrat ca precizia datelor livrate de dispozitiv este fiabila si stabila.

Analiza de deviatie Allan a aratat ca in timp ce dispozitivul isi indeplineste misiunea de a multiplica diferenta de frecventa a montajului, nu insereaza erori sa zgomot. Acesta nu are un efect negativ asupra stabilitatii sistemului, pastrand valori bune de deviatie in orice mediu. Aceasta valideaza in primul rand conceptul dispozitivului si constructia sa dar arata si ca alegerea componentelor folosite in acest montaj a fost corecta.

Dispozitivul se comporta precis, stabil si rapid. Astfel indeplineste toate necesitatiile pentru scopul sau conceput de utilizare. Acum, tot ce mai ramane de facut este de a demonstra ca dispozitivul poate intr-adevar sa fie inserat intr-un montaj QCM, astfel nefiind doar un concept bun dar demonstrandu-si utilitatea dincolo de orice dubiu.

3.6 Includerea modulului de multiplicare a sensibilitatii intr-un montaj experimental tipic

Pentru o evaluare experimentala a modulului de multiplicare a sensibilitatii, dispozitivul a fost integrat intr-un montaj experimental QCM cu doua canale dupa cum se poate vedea in figura 21. Se observa similaritatea cu montajul folosit pentru masuratorile de validare. Astfel se incearca a se demonsra ca intr-un mediu experimental, dispozitivul ar trebui sa se comporte la fel de bine ca si in cazul analizei de validare prezentate inainte.

Montajul experimental consta din doua aparate de masura HP-5316B, amandoua conectate la un calculator pentru inregistrarea datelor printr-un adaptor USB-GPIB, un standard de frecventa atomica cu rubidiu FE-5680A, care este folosir ca si referinta pentru ambele aparate de masura, o celula lichida QCM (011121, ALS Co., Ltd.) echipata cu un oscilator QCM (ICMFG 35366-10, International Crystal Manufacturing Co., Inc.) si un oscilator din cristal de cuarz cu frecventa fundamentala de 10MHz (151225-10, International Crystal Manufacturing Co., Inc.) si, bine inteles, insusi modulul de multiplicare a sensibilitatii.

Un program a fost scris din nou in Matlab, pentru a putea colecta datele de la aparatele de masura si a realiza un grafic tipic QCM bazat pe informatia achizitionata.

Scopul principal al cercetarii prezentate aici se axeaza pe dezvoltarea si constructia modulului de multiplicare a sensibilitatii. S-a insisat pe dispozitiv si pe capacitatile sale. In sectiunea care urmeaza un experimen a fost gandit pentru a-i demonstra din nou functionalitatea, accentul fiind pus pe dispozitiv. Pentru a nu lasa loc de speculatii, cele mai dificile condiii de mediu care se regasesc in mod normal in montaje QCM au fost

alese pentru experiment. De aceea experimentul a fost realizat in mediu lichid. Oscilatorul de cristal de cuarz a fost inserat intre inelele de sililcon ale celulei lichide statice. 4 μ l din solutia de 50% apa-zahar (bazata pe zahar pur si apa demineralizata (0.22 uS/cm)) au fost adaugati.

Rezultatele experimentului realizat sunt prezentate in figura 22. Acesta este un grafic clasic QCM care arata modificarea frecventei in timp. Cele doua linii vizibile pe grafic arata modificarea frecveintei fata de timp la iesirea oscilatorului QCM (linia rosie) fara multiplicare de sensibilitate si modificarea fecventei la iesirea modulului de multiplicare a sensibilitatii (linia albastra) cu o rezolutie crescuta de 6x dupa ce s-au adaugat 4 μ l de picaturi de zahar-apa. Dupa cum se vede din imagine, doua picaturi au fost adaugate (una la t=100s si una la t=500s). Modificarea frecventei de rezonanta a fost monitorizata si inregistrata in mod continuu in timpul stabilizarii frecventei.

Experimentul a fost realizat la o temperatura a camerei de 21° C si o umiditate relativa de 61%. Orice fluctuatie a temperaturii camerei sau a umiditatii influenteaza comportamentul frecventei. De aceea in cazul oricarui experiment QCM, acesea trebuie luate in considerare cand se fac evaluari.

Figura 21: Diagrama montajului experimental

Figura 22 prezinta astfel efectul picaturilor de apa-zahar in contact cu electroda de aur, urma de un proces de difuzie care are loc in cellula statica. Ceea ce este de interes este faptul ca in timp ce masuratorile efectuate cu modulul de multiplicare a sensibilitatii operand cu un factor de multiplicare de 6x arata o rezolutie imbunatatita, permitand o monitorizare mai buna a experimentului, acestea sunt de fapt o marire a semnalului original fara alte diferente si un raport pastrat riguros intre cele doua semnale poate fi observat.

Masuratorile au fost repetate de cateva ori pentru a confirma stabilitatea modulului de multiplicare a sensibilitatii. Fiecare grafic obtinut (nu este vizibil aici) se prezinta identic cu cel dinf figura 22. De fiecare data graficul masuratorii multiplicate isi pastreaza raportul fata de semnalul original in timp ce prezinta o versiune mai vizibila a acestuia.

Figura 22: Modificarea de frecventa dependenta de timp la iesirea oscilatorului QCM (linia rosie) si cu un factor de multiplicare de 6x produs de modulul de multiplicare a sensibilitatii (linia albastra) obtinuta prin adaugarea a doua picaturi de 4ul din solutia de 50% apa-zahar

Acest experiment practic cu QCM pe doua canale demonstreaza functionalitatea modulului de multiplicare a sensibilitatii si capacitatiile sale intr-un montaj practic. Arata cum modulul poate fi inserat pur si simplu intr-un montaj QCM clasic. Cel mai important, functionalitatea sa a fost confirmata de catre modificarea de frecventa de la iesirea modulului in raport cu cea a oscilatorului QCM. Astfel compromisul adesea intalnit intre rezollutie si sensibilitate, care reprezinta o grija serioasa pentru orice experimentator QCM, poate fi eliminat in mod elegant prin implementarea acestui modul pentru a imbunatatii rezolutia datelor obtinute in timp ce se pastreaza sensibilitatea senzorului de cristal de cuarz.

Modificarea continua a frecventei poate fi masurata cu usurinta cu instrumente de masura disponibile si demonstreaza potentialul experimental al modulului de multiplicare a sensibilitatii, in special pentru aplicatii QCM de viteza inalta bazate pe convertoare de frecventa-voltaj sau in aplicatii portabile.

Concluzii asupra modulului de multiplicare a sensibilitatii

Constructia, modul de operare si rezultatele modulului de multiplicare a sensibilitatii propus pentru microbalanta cu cuarz au fost discutate. Solutiile de design alese au fost justificate in contextul optiunilor existente si inovatia abordarii a fost demonstrata cat si evaluata experimental.

Scopul acestui dispozitiv a fost acelade a imbunatatii tehnologia de masurare a QCM-ului cu scopul de a obtine date de calitate superioara. Acest dispozitiv s-a dovedit a fi unul de inalta performanta, capabil sa imbunatateasca metoda clasica QCM pentru diferite aplicatii.

Un compromis serios care trebuie luat in considerare de catre experimentatorii QCM este compromisul dintre sensibilitate si rezolutie. Pentru aplicatii la care cristalele de cristal folosite de obicei nu sunt destul de sensibile pentru experimentul dorit, rstr necesara folosirea unor senzori cu frecvente mai inalte. Aceasta inseamna insa ca prin cresterea sensibilitatii fizice a cristalului, factorul sau de calitate scade si devine susceptibil la nivele mai inalte de zgomot, facand ca si rezolutia datelor obtinute sa scada semnificativ. Acest dispozitiv elimina problema prin permiterea folosirii unor oscilatori mai stabili in timp ce informatia obtinuta este de pana la sase ori mai exacta fara a se pierde din rezolutie. Dupa cum au aratat rezultatele preznetate, inserarea modulului propus intre oscilatorul QCM si frecventmetru ca si unitate de post-procesare se prezinta a fi o solutie simpla si eleganta pentru a elimina compromisul dintre sensibilitate si rezolutie, permitand experimentatorului sa le aiba pe amandoua deoarece rezolutia senzorului se pastreaza dar precizia datelor achizitionate creste.

Masuratori de validare au fost efectuate pentru a stabili calitatea dispozitivului, urmate de un montaj experimental pentru a demonstra functionalitatea sa practica. Masuratorile de validare au fost efectuate in aer, in apa si in solutie de 50% apa-zahar bazata pe zahar pur si apa demineralizata (0.22uS/cm). Montajul experimental a utilizat o celula lichida umpluta cu apa, unde s-au adaugat picaturi de 4ul de solutie apa-zahar si s-au inregistrat. Astfel modulul si-a demonstrat capacitatiile in toare mediile comune pentru experimente QCM.

Analiza de deviatie medie absoluta a fost efectuata ca o metoda de validare a dispersiei statistice, demonstrand exactitatea masuratorilor. Analiza de deviatie Allan a sistemului QCM cu modulul de multiplicare a sensibilitatii atasat a fost efectuata pentru fiecare mediu de operare a cristalului de cuarz pentru a determina rezolutia reala a QCMului si a estima un montaj optim de multiplicare pentru multiplicatoarele ICS511 PLL. Masuratorile experimentale efectuate, confirma prezicerile teoretice si valideaza utilitatea practica a dispozitivului chiar si in conditiile mai dificile prezente in medii lichide.

Constructia si alegerea pieselor au fost considerate cu grija pentru a obtine un dispozitiv care, dupa cum arata masuratorile, transmite un semnal de inalta calitate fara a insera zgomot sau a produce erori in randul datelor colectate. Designul sau necomlpicat face ca acest dispozitiv sa fie ieftin de produs in ciuda inaltei sale performante. Un aspect de asemenea important este forma sa modulara, care ii permite sa fie inserat cu usurinta in montaje QCM clasice si astfel permitand o anume adaptabilitate a metodei deja existente, astfel fiind usor de implementat si compatibil cu o gama large de montaje, inclusiv pentru aplicatii portabile.

In concluzie, modulul de multiplicare a sensibilitatii propus nu este numai rapid si precis dar de asemenea usor de implementat intr-o varietate mare de montaje in timp ce mentine un raport pret/calitate foarte bun. Se prezinta ca un instrument de inalta calitate,

dupa cum au demonstrat masuratorile de validare si propune rezolvarea unei probleme vechi a sistemelor QCM (compromisul dintre sensibilitate si rezolutie) intr-un mod nou si eficient.

Rezultatele cercetarilor asupra senzorilor cu cristal de cuarz obtinute in ultimii trei ani au produs si doua brevete:

I.Burda A.Tunyagi, A.Silaghi, S.Simon, O.Popescu; Multiplicarea sensiilitatii unui senzor rezonant; RO patent nr. 129482/30.05.2014

and

I.Burda, A.Tunyagi, A.Silaghi, S.Simon, O.Popescu; Modul de masurare a impedantei unui imunosenzor rezonant; RO patent nr. 129483/30.05.2014

Referinte Selectate

[1] Sensitivity multiplication module for Quartz Crystal Microbalance Applications, Ioan Burda, Andreea Silaghi, Arthur Tunyagi, Simion Simon, and Octavian Popescu Rev Sci Instrum. 2014 Feb; vol 85

[2] G. Sauerbrey, Verwendung von Schwingquarzen zur Wagung dunner Schichten und Microwagung, Z. Phys. 155 (1959) 206–222.

[3] Characterisation of clocks and oscillators D.B.Sullivan, D.W.Allan, D.A.Howe, F.L.Walls; Nist technical note 1337

[4] http://www.icmfg.com/qcm_crystals.html

- [5] http://www.icmfg.com/qcmleveroscillators.html
- [6] http://www.als-japan.com/1109.html

[7] Coaxial Frequency Mixer ZFM-2 Datasheet REV. B M113397 ZFM-2 DJ/TD/CP 080220 Mini-Circuits

[8] Rubidium Atomic Frequency Standards Product Catalog, FEI Communications Inc. http://www.freqelec.com/pdf/rfs_12pg.pdf

[9] A. Arnau, T. Sogorb, and Y. Jimenez, Rev. Sci. Instrum. 73, 2724, (2002).

[10] V. Ferrari, D. Marioli, and A. Taroni, IEEE Trans. Instrum. Meas. 50, 1119, (2001).

[11] Ioan Burda, Arthur Tunyagi, Rev. Sci, Instrum. 83, 025107 (2012).

[12] C. Gabrielli, H. Perrot, D. Rose, H. Rubin, M.C. Phan, and B. Piro, Rev. Sci. Instrum. 78, 074103 (2007).

[13] J. M. Beely, C. Mills, P.A. Hammond, A. Glide, J.M. Cooper, L. Wang, D. R. S. Cumming,

[14] M. J. Moure, P. Rodiz, M. D. Valdes, L. Rodriquez-Pardo and J. Farina, Latin American Applied Research, 37, 25-30, (2007).

[15] Fikret Ari and Hasan Nazir, Commun. Fac. Sci. Univ. Ank. Series B V.57 (1-2), 1-8, (2011).

[16] S. Kurosawa, H. Aizawa, M. Tozuka, M. Nakamura, J. W. Park, Meas. Sci. Technol. 14, 1882-1887, (2003).

Multumiri

De-a lungul anilor am avut mereu marele noroc de a intalni profesori deosebiti. Pornind de acasa si la fiecare pas de-a lungul drumului, mereu a fost cineva care sa ma indrume. Lectiile si mentorii mei au venit sub diferite forme si le sunt recunoscatoare deoarece acestia au format gandurile mele in ceea ce sunt si ceea ce reprezint. Acestor oameni as dori sa le multumesc pe aceasta cale cu speranta de a fi in stare sa iau ceea ce mi s-a dat si sa valorific. Va multumesc pentru indrumare, va multumesc pentru impartasirea cunostiintelor si mai ales va multumesc pentru rabdare.

Aceasta teza nu ar fi fost finalizata fara indrumarea rabdatoare, suportul si incurajarile Conf. Univ. Dr. Ioan Burda caruia pe aceasta cale as dori sa-i exprim profunda reconostinta.

As dori sa multumesc Prof.Univ.Dr Simion Simon pentru ca mi-a oferit sansa de a lucra in laoratorul ICI-BNS si Prov.Univ.Dr Viorica Simon pentru ca ma ghidat in acea directie.

As dori de asemenea sa multumesc Lect.Dr.Arthur Tunyagi pentru sfaturile si explicatiile date si Dr. Oana Ponta pentru toate sfaturile si suportul acordat.

Si cel mai important parintilor mei: pentru toata dragostea voastra, suportul, intelegerea, si in general pentru ca ma suportati si atunci cand nu e tocmai usor, va mutlumesc.